

Westerschelde & Saeftinghe

Eerste aanmelding: 1998

Andere status: Vogelrichtlijngebied, Wetland, NB-wet

Algemene literatuur:

Standaard Dataformulier (SDF):

- Belangrijke zoogdiergebieden in Nederland (Dijkstra, 1997; VZZ)

Verantwoordingsdoc:

- European Commission (1999b). *Interpretation manual of European Union habitats*. Document Eur 15/2, October 1999.
- SynBioSys (kennissysteem vegetatie, Alterra)
- Schaminée, J.H.J., E.J. Weeda & V. Westhoff (1998). De vegetatie van Nederland, deel 4. Plantengemeenschappen van de kust en binnenlandse pioniermilieus. Opulus press, Uppsala, Leiden.
- Weeda, E.J., J.H.J. Schaminée & L. van Duuren (2003). Atlas van de Plantengemeenschappen in Nederland. Deel 3. Kust en binnenlandse pioniermilieus. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Gittenberger, E., Backhuys, W & Ripken, Th.E.J. (1984). De landslakken van Nederland. Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging.
- Bruyne, R. de (2001). De Nauwe korfslak nauwkeuriger bekeken. Rapport EIS2001-03, Stichting European Invertebrate Survey (EIS), Leiden, 38 pp.
- Bruyne, R. de (2002). De nauwe korfslak *Vertigo Angustior* in Nederland (mollusca: gastropoda). In: Nederlandse faunistische mededelingen 16 – 2002. p 11-19.
- Hovenkamp, F. & H.W. van der Meer (1993). De visfauna van de Nederlandse estuaria: een vergelijkend onderzoek. NIOZ-rapport 1993-13, Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee, Texel.
- Nie, H.W. de (1997). Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 151 pp.
- Bolier, A. (2001). Ecologie en verspreiding van Groenknolorchis in Nederland. Stageverslag Hogeschool Delft.
- Floron (2003). Reactie ontwerplijst Habitatrichtlijngebieden v.w.b. de soorten Groenknolorchis, Drijvende waterweegbree en Kruiwend moerasscherm.
- Rossenaar, A. (2002). Recent onderzoek naar Groenknolorchis: 20.000 exemplaren in Nederland! *Gorteria* 28: 49.

Gebieden/soortenboeken:

- Nie, H.W. de & G. van Ommering (1998). Bedreigde en kwetsbare zoetwatervissen in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport 33, IKC Natuurbeheer, Wageningen.
- Odé, B. & A. Bolier (2003). Groenknolorchis op de kaart. *Gorteria* 29: 33-37.

Specifieke literatuur:

Gebiedenboeken:

- Beeftink, W. G., M. C. Daane & W. de Munck (1986). Vegetatiedynamiek in de Verdrongen Zwarte polder over de periode 1970-1984. *De Levende Natuur* 87: 137-143.
- Meire, P. de, M. Hoffmann & T Ysebaert (red.) (1995). De Schelde : een stroom natuurtalent. Rapport 95.10, Instituut voor Natuurbehoud, Hasselt.
- Damme, S. van, T. Ysebaert, P. Meire & E. van den Bergh (1999). Habitatstructuren, waterkwaliteit en leefgemeenschappen in het Schelde estuarium. Rapport IN 99/24, Instituut Natuurbehoud, Brussel.

SDF:

- Antrop, M. & P. van der Reest (2001). Het Landschap van de Schelde. De Levende Natuur 102 (2): 42-48.
- Asmuth, J. von (1996). De schorren van de Westerschelde 1990/1993. Rapport MDGAT 9623, Rijkswaterstaat Meetkundige Dienst, Delft.
- Baeyens, W., B. van Eck, C. Lambert, R. Wollast & L. Goeyens (1998). General description of the Scheldt estuary. Hydrologia 366: 1-14.
- Beeftink, W.G. (1957). De buitendijkse terreinen van de Westerschelde en de Zeeschelde. - Natuurwetenschappelijke betekenis, bedreiging door het Deltaplan en behoud voor de toekomst. Natuur en Landschap 11 (2): 1-19.
- Bergh, E. van den, A. Huiskes, B. Criel, M. Hoffmann & P. Meire (2001). Biodiversiteit op de Scheldeschorren. De Levende Natuur 102 (2): 62-66.
- Bruyndoncx, L., K. Jordaens & P. Meire (2001). De weekdieren van de schorren van het Schelde-estuarium. De Levende Natuur 102 (2): 70.
- Buise, M. & G. Sponselee (1996). Saeftinghe, Verdrongen land. Duerinck, Kloosterzande, 287 pp.
- Damme, S. van, B. de Winder, T. Ysebaert & P. Meire (2001). Het 'bijzondere' van de Schelde: de abiotiek van het Schelde-estuarium. De Levende Natuur 102 (2): 37-39.
- Haan, W. de, E. van den Bergh & C. Jacobusse (2001). Bescherming en beheer van het Schelde-estuarium. De Levende Natuur 102 (2): 88-92.
- Haperen, A. van (2000??). De Oost-Zeeuws-Vlaamse grensstreek. In: A. van Haperen et al. Aan de monding van Maas en Schelde. Natuurgebieden in Zuidwest-Nederland. Staatsbosbeheer, Middelburg, pp 291-311.
- Hendrickx, F., K. Desender & J-P. Maelfait (2001). Verspreidingspatronen en bedreigingen van de arthropodenfauna van het Schelde-estuarium. De Levende Natuur 102 (2): 68-69.
- Houtekamer, N.L. (1994). Het Verdrongen Land van Saeftinghe: schor onder druk? Nota AX 94.018/RIKZ 94.033, Rijkswaterstaat Directie Zeeland/RIKZ, Middelburg.
- Huiskes, A.H.L. (1988). The salt marshes of the Westerschelde and their role in the Noordwest Duitsland, het Dortmund-Ems-Seitenkanal, kortweg DESK. Hydrobiological Bulletin 22: 57-63.
- Jacobusse C ea. 1993., Themanummer Saeftinghe., Zeeuws Landschap 9.2: hele nr.
- Jansen, P. & J.G. Sloff (1938). Spartina in Zeeland. De Levende Natuur 42: 348-358.
- Langendonck, H.J. van (1931). De Vegetatie en Oecologie der Schorrenplanten van Saeftingen. Botanisch Jaarboek XXIII: 1-128.
- Leemans, J. & B. Verspaandonck (1972). Vegetatiekaart 1971, schorren verdrongen land van Saeftinghe 1: 10.000.
- Leemans, J. & B. Verspaandonck (1975). Het verdrongen land van Saeftinghe - Een vegetatiekundige studie met behulp van luchtfoto's. Rapport Botanisch Laboratorium, KU Nijmegen 165 pp..
- Maes, J. (2001). Stijgende aantallen Finten in de Zeeschelde. De Levende Natuur 102 (2): 87.
- Santbergen, L. (2001). Gebruik en misbruik van de Schelde. De Levende Natuur 102 (2): 40-42.
- Schaik, A.W.J. van, D.J. de Jong & A.M. van der Pluijm (1988). Vegetatie buitendijkse gebieden Westerschelde. Nota GWAO 88.1003, Rijkswaterstaat Dienst Getijdewateren, Middelburg.
- Smulders B.J. ea. 1982., Westerschelde themanummer., Zeeuws Nieuws 8.2: hele nr.
- Steehouwer, E.R. (1993). Toelichting bij de vegetatiekaart 'Verdrongen Land van Saeftinghe'. Rapport MDLKM-R-9328, Rijkswaterstaat Meetkundige Dienst, Delft.
- Werkgroep Natuurontwikkeling (1999). Natuurontwikkeling inlaag Hoofdplaat. Rapport WNO99-06, Werkgroep Natuurontwikkeling, Provincie Zeeland, 30 pp.
- Westhoff, V. & W.G. Beeftink (1950). De vegetatie van duinen, slikken en schorren op de Kaloot en in het Noord-Sloe. I. Inleiding - De Kaloot. De Levende Natuur 50 (7): 124-133.
- Witte, R. (2001). De betekenis van de Westerschelde voor de Gewone zeehond. De Levende Natuur 102 (2): 82-83.

Van elders:

- Odé, B. & A. Bolier 2003. Groenknolorchis op de kaart. *Gorteria* 29: 33-37.
- Rossenaar, A.J.R. 2001. Recent onderzoek naar Groenknolorchis: 20.000 exemplaren in Nederland! *Gorteria* 28: 49.
- Weeda, E.J. (1985). *Liparis loeselii* (L.) Rich. In: Mennema et al. Atlas van de Nederlandse Flora. Deel 2. zeldzame en vrij zeldzame planten. Bohn, Scheltema & Holkema, Utrecht, pp 197.